

‘Ik verlang naar de grotere rollen’

Veelzijdige bariton Henk Neven (34) wint de Nederlandse Muziekprijs

Bariton Henk Neven kreeg zaterdag de Nederlandse Muziekprijs uitgereikt. „Het moeilijkst vind ik rollen die heel dicht bij mezelf staan.”

Door onze redacteur

MISCHA SPEL

AMSTERDAM, 18 APRIL. We moesten er een jaar op wachten, maar zaterdag werd de Nederlandse Muziekprijs – de belangrijkste Nederlandse staatsprijs voor klassieke musici – uitgereikt aan bariton Henk Neven. Dat hij de prijs kreeg, was sinds een jaar bekend. Maar dat hij hem verdiende, was al veel langer duidelijk.

Neven was bij De Nederlandse Opera te zien in talrijke sterke producties: als Pollux in *Castor et Pollux* van Rameau, als Frère Leon in *Messaens Saint Francois d'Assise*, en – afgelopen maand – als matroos Donald in *Brittens Billy Budd*.

Hij heeft een stem die onmiddellijk aanspreekt: lyrisch en veerkrachtig, maar ook met een rijk palet aan donkere tonen – geschikt voor de muziek die hij zingt op zijn prijsuitreiking. „De keuze voor zulke piëtistische muziek lijkt zwaar: Bachs *Komm, süßes Kreuz* en *Ich will den Kreuzstab gerne tragen*. Maar uiteindelijk gaat het over verlangen in bredere zin. In deze encensering veeg ik een kruisvormige loopplank schoon; werk als middel om iets te bereiken. Dan licht het kruis waarop ik sta op: wat je wilde bereiken was er misschien steeds al, maar er was inspanning voor nodig om dat in te zien. Een mooie gedachte.”

De symboliek is passend. Ook de Muziekprijs is een leerprijs; de uitreiking bekroont een meerjarig traject waarin kandidaten een ongedefinieerd budget krijgen om zich naar eigen inzicht verder te ontwikkelen.

Neven – eerder al prijswinnaar van de Borletti-Buitoni Trust en de BBC Next Generation Award – koos voor leerweken bij bas Robert Holl in het Oostenrijkse Krems, om zich als liedzanger verder te bekwamen. „Holl is een Meister in de Wagneriaanse zin des woords”, zegt Neven. „Hij is genereus en amicaal, maar in zijn imposante bibliotheek blijf je toch ook tegen hem opzien. Ik heb ook lessen genomen bij Simon Keenlyside; die stelt zich meer op als een wat oudere, adviserende collega.”

Neven werkte met Holl aan Schuberts liedcyclus *Winterreise*, die hij opnam voor radio-uitzending door de BBC. „Die bitterheid! Ik interpreteerde die liederen tot nu toe vooral vanuit het verdriet en de teleurstelling van een versmide minnaar. Maar Holl toonde me wat er nog meer inzit. Neem het eerste lied, met daarin de frase *Das Mädchen sprach von Liebe, die Mutter gar von Eh'*. Dat woordje ‘gar’ is veelzeggend. Later: *Ihr Kind ist ein reicher Braut*. Het is alsof de ik-figuur van vernedering op de grond spuugt; ingeruild voor een rijkere vent, verdomme! Holl leerde me hoe je met een nadruk op onbeklemtoonde sleutelwoorden verborgen betekenissen kunt uitlichten.”

Hij lacht besmuikt. „Pianist Hans Eijsackers en ik noemen zulke accenten nu ‘een Robertje.’”

Voor het label Onyx, waar ook mezzo Christianne Stotijn en cellist Pieter Wispelwey opnemen, nam Neven net zijn debuut-cd op. Die is ge-

wijd aan Schumanns *Liederkreis op. 39* en ballades van de nog weinig gezongen Duitse romanticus Carl Loewe.

„Loewe wordt door programmeurs vaak afgedaan als een suffe componist, maar dat is onzin. Het publiek reageert juist heel enthousiast op zijn liederen”, vertelt hij. „Loewes ballades vertellen ook meeslepemde, fantasievolle en sprookjesachtige verhalen, die maken dat je als zanger ook verhalenverteller moet zijn. Tuttig is dat allerminst.”

Hij denkt even na. „Nou, oké, alleen het lied *Die Uhr* (over de relatie tussen man en horloge tegen de achtergrond van de verstrijkende levensstijd) is misschien een beetje bloemetjesbehangachtig.”

Komend seizoen zingt Neven recitals in het Concertgebouw en de Wigmore Hall in Londen. „Die zaal – dat is de mooiste plek voor lied denkbaar. De wanden zijn bedekt met foto's van zangers van alle tijden. Het effect is niet intimiderend, maar geruststellend. Welkom! Nu ben jij aan de beurt.”

Als liedzanger is Neven een acterend verteller, als operazanger valt hij op door zijn grote speelplezier. „Regisseurs vragen soms veel, dan is het de kunst de balans te vinden tussen goed zingen en goed spelen. Dat vind ik leuk. Maar het moet niet zo zijn dat een encensering voorbijgaat aan wat de muziek vertelt. Ik blijf acterend zanger, geen zingend acteur.”

Een blik op Nevens website toont de vele operarollen die hij de afgelopen jaren zong. Ongure types domineren: een sm-achtige Don Giovanni op rode laklaarzen, een vampier met een mes, een hertog met een zweepje (*Freischütz*). „Hm, iedereen heeft een boosaardige kant”, erkent hij. „Het moeilijkst vind ik rollen die heel dicht bij mezelf staan. Zoals nu in Bach: in feite speel ik niets meer dan een mens die een traject aflegt, iets beleeft. Dat kan ik dus ook zelf zijn. Dat voelt dan al snel raar: alsof je te weinig doet, niet echt speelt.”

Neven is blij met de balans tussen oratorium, lied en opera. Er komen nieuwe Mozart-rollen aan: Papageno in *Die Zauberflöte*, Guglielmo in *Così fan tutte*. „Ik wil graag doorgroeien naar grotere rollen.” Het wachten is op een eerste grote Mozart-rol in Nederland. En op zijn tweede cd. „Ik denk aan Franse liederen”, zegt hij. In zijn cd-speler zitten de liederen van Debussy door Gérard Souzay. „Prachtig.” Maar: op termijn. Zijn eerste cd verschijnt deze week.

➤ Achtergrond, concertagenda en clips via www.henkneven.com

Neven zaterdag in Marc Pantus' encensering van Bach. Foto Andreas Terlaak